травень 2007
May 2007

ПРОМІНЬ

Promin

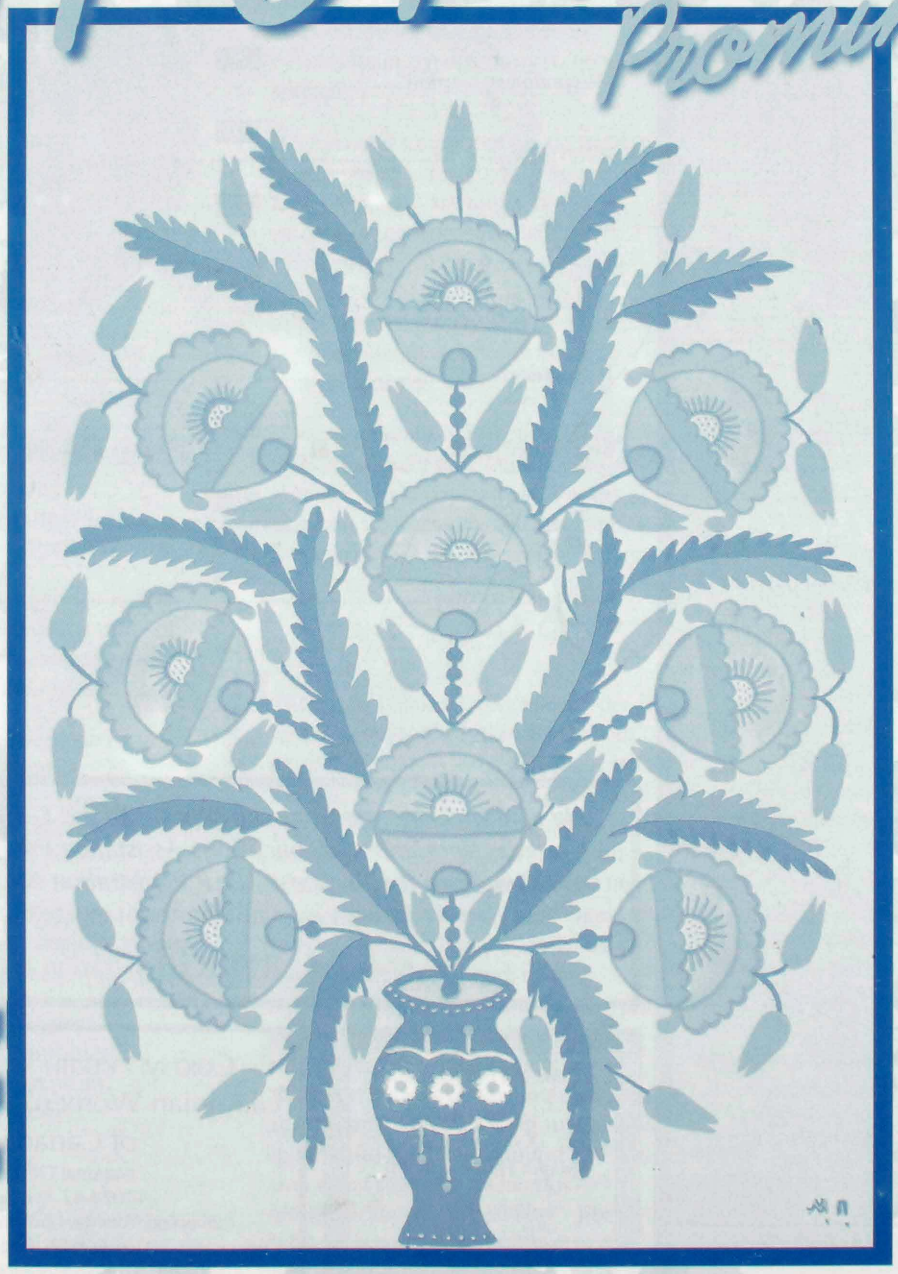

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

ПРОМІНЬ
РІК XXXXVII ТРАВЕНЬ Ч.5
видає
СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Виходить раз у місяць
Головний Редактор - Орися Сушко
Редактор - Оксана Сушко
Редакційна Колегія
Зеновія Саковська
Соня Бейзик
Галя Липка
Референтки Променя
Галя Щерблюк
Іванна Дженис
Річна передплата в Канаді - $25.00
Передплата до інших країн -US$30.00
Одне число - $3.00 (Включає 'GST')
Редакція застерігає собі право скорочувати та поправляти надіслані матеріяли

PROMIN
Box 57268
Jackson Station
Hamilton, Ontario, Canada
L8P 4X1
Fax: 905-524-5362
e-mail -promin@sympatico.ca

PROMIN
published monthly by
UKRAINIAN WOMEN'S
ASSOCIATION OF CANADA
VOL XXXXVII MAY No.5

Editor-in-Chief - Orysia Sushko
Telephone 905-572-9626
Editor - Oksana Sushko
Editorial Committee:
Zenovia Sakowsky
Sonja Bejzyk
Halia Lypka
Promin Conveners -
Helen Scherbluk
Joana Janis
Administrator - Oksana Sushko
Telephone 905-572-9626
Subscription in Canada - $25.00
Other Countries - US $30.00
Single copy - $3.00
(GST is included)
The editors reserve the right to edit submitted materials
Publication Mail Registration No. 09580
International Standard Serial number
ISSN 038021-40
Agreement No. 40011733

Формат - Оксана Сушко
Layout - Oksana Sushko

Зміст Contents

2 День Матері ..... Mother's Day
5 Метрополит Іларіон ..... Metropolitan Ilarion
10 Життя і культура ..... Life & Culture
12 Із Світу ..... Around the World
14 Нашим найменшим ..... For Our Children
16 Духовність ..... Spirituality
17 Вісті з централі ..... News from the National Office
18 Громадська хроніка ..... Community Events
26 Квіти незабутнім ..... In Memoriam

We acknowledge the financial support of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP) toward our mailing costs, PAP Registration No. 09580
(logo from http:/www.canadianheritage.gc.ca/logos)
Canada

Передня обкладинка
"Червоні маки"
Художник -
Марія Приймаченко

Front cover
"Red poppies"
Artist - Maria Priymatchenko

Союзу Українок Канади
Ukrainian Women's Association of Canada
National Office
11024-82 Avenue
Edmonton, Alberta, Canada T6G 0T2
Telephone: 780-467-2578 Fax: 780-467-1412
bosakows@telusplanet.net

Редакційна
Editorial

СЛАВА ІСУСУ ХРИСТУ!

ПІСНЯ МАМИ

Дитина спить, а понад нею
Літають Божі анголи,
Й ясною піснею своєю
Вони їй мамою були . . .

Сирітка спить, а голос мами
Бринить їй солодко у сні, -
І линуть тихі райські гами,
І чути ангольські пісні . . .

В сирітстві виросла дитина,
Й її покрила сивина,
А пісня й далі все єдина, -
Від мами рідної вона.

І в сні глибокими ночами
Усе співають Анголи, -
Вони й старому замість мами
За щастя зоряне були . . .

І аж до темної могили
Бринять ті мамині пісні, -
Як мрії юні орлокрили,
Як ті надії на весні . . .

21.01.1961
Іларіон

В цьому чудовому слові бл. пам. Митрополита Іларіона подається дійсне значення матері в житті дитини. Де б ми не були, щоб ми не робили, чи нам радісно чи сумно, наші думки линуть до своєї матері.

Згадуємо її щиру любов, безмежну терпеливість, і постійну посвяту для того, щоб ми виростали на свідомих ідейних членів нашого суспільства. Її безмежна любов була і є вічно з нами. Навіть в дорослому нашому віку мати все готова порадити і допомогти при кожній нагоді.

Прославляймо їх і молімо Бога, щоб обдарував всіх наших матерів щедро своїми дарами, щоб вони відчули нашу глибоку вдячність і пошану до них, а спочилим Вічную пам'ять!

Ярися Сушко

This year, I learned with special certainty, that the blessed Pascha of our risen Lord Jesus Christ can occur in our hearts anytime, not only at Easter. I fell ill just before Easter, and remained so until several weeks after. It was the first time I had missed the early morning service which takes us around the church in pre-dawn darkness, candles lit, singing solemn hymns in preparation of the discovery of an empty tomb. I had never before missed that exciting moment, when the priest knocks on the church doors, in harmony with the rising sun, and all the faithful standing in joyful anticipation shout together, "Khrystos Voskres! Voyistinu Voskres!". For a while, I mourned my absence from that celebration and the blessing of our family's basket, filled with traditional Easter breakfast fare, prepared to, literally, "break the fast" of the preceding 40 days. In the subsequent weeks, while I recovered and eventually felt strong enough to return to work, I made a few discoveries, the kind that are often only made from the 'oppression' of illness ('oppression' is what it felt like to me, anyway!). Over those weeks, I prayed much, asking the Lord to heal my body, and to fill my soul with the Paschal joy that I felt I had 'missed out on'. In each small mercy of recovery, in the glory of each spring blossom, in the warmth of each sunnier spring day, I began to witness a kind of resurrection of my own. It was in this process that I discovered how that same Paschal joy given to us by the risen Lord, Who grants us small mercies each day, can be experienced in our hearts with fullness, well beyond Easter Sunday. Every day, in fact, can be a celebration of His victory over death, and a remembrance of the healing power of His Holy Resurrection. As this spring blooms into summer, may your hearts be filled with that very joy, each and every day.

Oksana

Святий день в честь Мами

Коли ми вглянемо в глибину нашого життя не лише так побіжно, з легкої цікавости, але з певною ціллю, щоби пізнати його правдиву суть, його підклад, то очевидно, що перше з чим ми стрінемося, буде його початок МАМА. Вона є першою по Творцеви і вона є першою по Нім, давши нам початок, регулює наше життя аж до смерти.

Милиться той, хто у своїй зарозумілости говорить, що мама хоч і є початком його життя, але по дитинстві тратить над ним свій вплив, бо він провадить своє життя після свого розуму і волі. Так говорити, то те саме, що признавати, що людина може жити без сонця, замурувавшись в підземний льох, або й доказувати, що хробак навіть не любить його і з тої причини заривається в землю, або в деревину.

Ніяка істота на світі не може існувати без сонця. Кожна жиє його силою, дістаючи її в посередний, чи безпосередний спосіб. Людина в льоху, чи хробак в земли живиться поживою, в котрій є згромаджена його сила. Енергія, котру та людина чи той хробак дістає з сеї поживи, є ніщо іншого, тільки енергія сонця передана їм посередно через поживу. Отже як сонце дає життя всім єствам і впливає на них своєю силою через ціле життя, так і мама є початком людського життя і регулює його аж до смерти.

Це порівнання, думаю, є вистарчаюче на те, щоби звернути кожному і кожній з нас увагу, яке то велике значіння має для нас те, Богом освячене єство, котре носить назву МАМА. Перше всего вона приводить нас до життя. За це саме вона заслуговує від нас на низький поклін і найщирійшу вдяку. За це саме заслуговує вона від нас на найбільшу пошану і покору. І за це саме вона заслуговує від нас на безмірну любов, котра є законом Божим і котра є конечною на те, щоби нам щасливо жилося.

Друга річ, котра ставить Маму як сонце нашого життя, є її догляд підчас нашого дитинства. Ми є свідомі того тепер, що ми родимося немічними сотвореннями, котрі потребують безперервного догляду і що в цей час вона є нашою невідступною хоронителькою, Ця її самопосвята дла нас не повинна бути забута нами. Розуміється, що вона не бажає в нас за те золота, срібла або дорогоцінних скарбів, бо ці речі по найбільшій части злучені з заздростею, з ненавистю і нещастям, ні. Для неї вистачає наша сердечна вдячність, щира любов, котрі заступають все інше.

По нашім несвідомім дитинстві приходить час, в котрому Мама стає нашою терпеливою учителькою. Вона вчить нас вірно і щиро всього того, що сама знає. В неї є щире бажання бачити нас сильними, розумними і щасливими. Вона своєю наукою приготовляє нас до дальшого життя з цілею, щоби ми могли встояти мужно, як в добрих так і в злих хвилинах нашого життя. З її грудей висисаємо ми любов до неї, до родини, до свого народу і до цілого людства. З її грудей висисаємо ми дорогий скарб рідної мови. З її уст вчимося мудрости і черпаємо знання передаване поколіннями з роду в рід. Через її уста вчимося пізнавати Творця неба і землі і укріпляємося в вірі до Нього, в вірі, котра є необхідною підставою нашого морального життя і котра є найконечнійшою в часах особистого і загально-людського нещастя. Своїми словами Вона

вщеплює в нас неписані закони звичаїв і обичаїв, котрі є сильним моральним фундаментом народу, до котрого належимо, і цілого людства взагалі. Її наука є підставою нашого знання, яке ми набуваємо в пізнійшому віці.

Також, нема Мами на світі, в котрій закрадалася б ненависть до дітей. В найгірших випадках наших гріхів супроти неї, вона, з сльозами в очах, прощає їх нам. Цим вона впоює в нас лагідність, впоює любов до всього людського роду. Вона уважає нас за свою кров, за своє тіло і бачить в нас лише ті сторони, котрі вона бажає в нас бачити. Вона не відхилиться від нас в найбільшім щастю і в найбільшій нужді, бо вона є нашим найбільшим невідступним приятелем завсігди. Найбільшого злочинця пригортає Мама до свого серця, бо вона не вірить, не хоче вірити, щоби її дитина, в котру вона впоювала все, що мала і знала найкращого, щоби з неї зробити людину, допустилася до зла, якого вона не вчила.

Мама!

Застановімся над цим величним святим словом і над тою, котра це слово носить. Застановімся всі, котрі вже можемо бодай вчасти розпізнавати своє окруження, наш світ, наше життя. Застановімся і запитаймо себе з якою душею, з яким серцем відносимося ми до цеї Святині нашого дочасного життя на землі. Застановімся і висповідаймо свою совість перед нею бодай раз в рік, в день її свята.

Мама!

Це є перше слово, яке ми вимовляємо в свому життю. Це перше слово, під котрим ми починаємо розуміти любов, щирість, спокій і лагідність. Це є перше слово, котре задоволяє наше бажання, вспокоює наш плач, ридання і гоїть наші рани душі і тіла. Це перше слово, під котрим ми розуміємо опіку і щастя, і котре є захороною перед спокусою. Воно є твердинею, в котрій ми знаходимо поратунок і охорону перед всім, що важиться знищити нашу душу і тіло.

Мама!

Поклін її від цілого людського роду.

Автор - І. Кириак
Із книжки "В день матері", Союз Українок Канади, 1933

Українським Матерям

О. Івах

Ой чайка летить,
жалібно квилить,
та крилоньками бється,
бо йде Татарва
і в гніздо трава
під копитами гнеться...

То не чаєнка,
не сивесенька,
тужить та проквиляє -
ой то матінка
свойого синка
на війну провожає.

Голодна була,
на панщину йшла,
і пшениченьку жала,
а свого синка,
свого Степанка,
піснею годувала.

Ой чайка летить,
жалібно квилить,
та над гніздочком вється;
ой мати тужить
і на степ глядить,
бо синок з Ляхом бється...

І в Татарщині,
і на панщині,
дітей Ти сповивала,
і славу батьків,
славу козаків
їм в пісні передала.

Ти квітка ніжна
і львиця страшна!
Твоя любов безмірна,
а для ворогів -
невгасимий гнів,
і львиця непокірна.

Чаєнко моя,
матінко моя,
Ти України Доню!
Я на гурдь Твою
голову свою
з любовю вдячно клоню.

Saint Sophia - The Mother of Orphans

Every mother wins the "Mother of the Year" award in her own family, but if a vote were taken for the "Mother of the Thousand Years of the Byzantine Empire," the unanimous choice would be a valiant woman named Sophia who turned a personal tragedy into a triumph of the spirit in the name of the Lord, and so glorified His name in her every thought and deed, that she was sainted by popular acclaim. She symbolizes motherhood in the purest sense, sanctifying the role all mothers play in the daily grind of raising a family, elevating the mothers of the world to a sacred level in the eyes of God and giving them their due recognition in the divine plan of the universe. A woman acquires a spark of divine grace in bearing a child, and thereafter in caring for it she labours not only for herself but for the property of the Almighty as well, for we are the children of God.

The Noble Sophia came into the world with every advantage, including wealth of beauty and intelligence, as well as an abiding faith in Jesus Christ, and at maturity, she left nothing to be desired as a model wife. When she married, she took leave of her parents to make a home of her own with the prayer that she would be blessed with children, a prayer which was answered. She became the mother of six children, all of whom she loved deeply and none of whom lacked the religious fervour of their mother.

It was in her 34th year, when her happiness knew no bounds, that her greatest joy turned to stark tragedy. A plague swept over the land and she watched helplessly as one by one her children died; and when the pestilence had spent itself, she had lost all of her loved ones, including her husband. In numbing grief, she yearned to be stricken and join her family in death, but then her Christian faith asserted itself, reminding her that there was much she could do, not only for the Lord, but in memory of her family. She returned to her empty house intent upon putting it to good use, and her life thereafter came to be a total commitment to the glory of the Saviour.

She lost no time in seeking out the clergy of the community and announcing plans to dispense her wealth among the poor, keeping enough to maintain her house, which she hoped would shelter underprivileged or orphaned children. In a span of 20 years, Sophia's house became a haven, not only for little wanderers, but for the dispossessed of any age as well. She actually adopted over one hundred children in this period, raising each of them as though it were her own child and sending them out into the world full of the love of Jesus Christ and quite prepared to make a useful place in society. She came to be known as the "Mother of Orphans," marvelled at by other mothers of the empire whose burdens were made lighter when they compared their cares and worries to those of the woman who had the strength and grace to make her life worthwhile after suffering a loss that would have overwhelmed the average mother.

Many stories of tenderness and sacrifice are attached to Sophia, but the one that stands out as an example of her proximity to God is the one concerning the bottomless wine pitcher, if it can be called that. Her hospitality extended to all comers, and when adults sought refuge in her house, she customarily poured them a glass of rare vintage from a Grecian urn. After she had first filled the urn, she noticed that no matter how much she dispensed for her guests, the wine was always at the same level when she went to use it again. At first she presumed that someone had surreptitiously refilled the urn when she was otherwise engaged, but she soon realized that it was a phenomenon that could not be explained. She mentioned it, however, to no one.

125-та річниця з дня народження Митрополита Іларіона (Івана Огієнка)

125th anniversary of the birth of Metropolitan Ilarion (Prof. Ivan Ohienko)

6 травня 2007 р. у Соборі св. Володимира м. Гамільтон пройшло відзначення 125-ої річниці з дня народження Митрополита Іларіона (проф Івана Огієнка). З короткими доповідями виступили президент Конгресу Українців Канади Орися Сушко, директор Української Школи Євгенія Петрова, священик Василь Макаренко та др. Петро Кондра, який поділився з присутніми своїми спогадами про Митрополита. Учні Української Школи ім. Василя Сарчука, що діє при церкві, виконали на бандурі українські народні пісні, прочитали поезії Митрополита Іларіона та підготували про нього пізнавальний проєкт. Під час відзначення була представлена відеопрезентація та звучав голос Митрополита Іларіона. У організованому Українською Школою та управою Собору святі взяли участь близько 200 членів парафії.

On May 6, 2007 St. Vladimir's Ukrainian Orthodox Sobor Parish and the William Sarchuk Ukrainian School in Hamilton, Ontario jointly sponsored an event to recognize the 125th anniversary of the birth of Metropolitan Ilarion (Prof. Ivan Ohienko). The dedication program consisted of short presentations by Orysia Sushko, national president of the Ukrainian Canandian Congress, Yevgeniya Petrova, Ukrainian School Director, Fr. William Makarenko, and Dr. Peter Kondra. Ukrainian school students participated as well by reciting some of Ohienko's poetry, and performing with their bandura group. They also prepared a montage of historical documentation to honour Metropolitan Ilarion. A moving videopresentation featuring the voice of Metropolitan Ilarion added immensely to the program. The event was well attended with some 200 parishoners participating

In this month's issue we are featuring the presentations by Yevgeniya Petrova and Orysia Sushko. Next month we will feature presentations by Father Makarenko and Dr. Kondra.

For centuries, the Ukrainian nation has been blessed with some outstanding national figures, who devoted themselves to and fought vigorously for its spiritual and national-political freedom.

One of these outstanding figures is His Beatitude Metropolitan Ilarion or in secular terms Prof. Dr. Ivan Ohienko, to whom we pay tribute today. He was born January 14, 1882 in Brusyliv, near Kyiv and passed away on March 29th 1972 in Winnipeg, Manitoba at 91 years of age.

Іван Огієнко увійшов до аналів української історії як відомий учений державний та релігійний діяч.

У повному розумінні можна стверджувати, що біографія Івана Огієнка трагічна історія України XX ст. Він не просто пережив усі історичні катаклізми, але й перебував в центрі найважливіших для України подій. Доля його часом не легка і терниста - наочне свідчення життєвої драми не одного покоління української еліти, яка була усунута, в силу політичних обставин, зі свого природнього середовища. Але попри всі негаразди емігрантської долі, Іван Огієнко не лише зумів вибороти високе право називатися українцем, а й залишився проводирем нації, чия духовна скарбниця формувала почуття національної гідності та самоідентичності.

Перу цього вченого належить понад двох тисячу наукових праць, які залишилися як спадщина для українського народу.

It has often been stated that although Ivan Ohienko left us physically, his strong spirit will always remain with us, and with his nation which he loved with all his heart. Throughout his long life, Ohienko served Ukraine through his reverent service to God.

His father, Ivan Ohienko, died in an accident in 1884 and his mother was left alone to raise four children. After completing his schooling in the local school he fulfilled an obligatory service of six years of working in a hospital (in the psychiatric section) in Kyiv. In 1903 he passed his final exams in the Ostrich high-school, and was released from his work in the hospital on the condition that he would enter the Faculty of Medicine at St. Vladimir's University in Kyiv. Later he transferred to the Faculty of History and Philology, because he had a greater inclination towards the liberal arts than towards medicine.

"He set aside his own personal life and dedicated himself to the liberation of Ukraine and the Church."

In 1907 he married a teacher, Dominique Lytvynchuk, from Brusyliv, who passed away in 1937. Metropolitan Ilarion went on to study at the Kyiv University where he majored in Slavic philology and literature, graduating in 1909. In 1912 he completed the Higher Pedagogical Courses and began to teach at the Kyiv Commercial Institute, and in 1915 returned to Kyiv University, this time as a teacher.

Following the Revolution of 1917 he became active in the Ukrainianization of higher education and scholarship. He became a professor of history of Ukrainian culture at the new Ukrainian State University of Kyiv in 1918. Forced to leave the city following the Bolshevik seizure of power there, he helped organize and became the first rector of the Kamianets-Podilskyi Ukrainian State University.

As a member of the Ukrainian Party of Socialists-Federalists he served as minister of education in early 1919, and then minister of religious affairs in the Council of National Ministers of the Ukrainian National Republic which was at that time headed by Symon Petliura. With the defeat of the Ukrainian National Republic and after the military defeat of Petliura's forces, together with Petliura went into exile in Poland.

He remained in Poland between the wars and remained active in the Ukrainian government in exile. Until 1932 he taught in the Faculty of Orthodox Theology at Warsaw University, but was dismissed under political pressure from Polish nationalist elements. In 1940, he became Bishop of Chelm in German-occupied Poland.

In face of the advance of the Red Army, he fled west and in 1947 settled in Winnipeg in Western Canada, where shortly afterward he became Metropolitan of the UOCC.

Throughout his long career, in addition to church work, Ivan Ohienko contributed to scholarship and other areas of Ukrainian culture and was highly regarded as a true Ukrainian patriot, a statesman, a leader and fighter for the ideals of Ukraine, evidenced by the aforementioned activities and studies.

In this patriotic vein Ivan Ohienko believed in the ideals of his nation. He set aside his own personal life and dedicated himself to the liberation of Ukraine and the Church.

Among the well known Ukrainian patriots not many served the Ukrainian nation to such a great extent as did Ivan Ohienko. Few of today's impor-

tant Ukrainian figures are revered and honoured as much as he is. As a result of his extraordinary life and his fervent efforts he serves as a worthy example that should be followed by today's world leaders.

He deeply felt the tragic times suffered by Ukraine throughout its history of constant oppression, and he had an undaunting belief in the fact that Ukraine will overcome its turbulent history and become a free and independent nation, as indeed it did 15 years ago.

In order to assist in the Ukrainian issues he full heartedly delved in to the constant waves of Ukrainian life, and with his cultural and academic influence set a path to freedom and independence.

In his many public presentations and at every opportunity that presented itself he fiercely defended Ukraine and the church from enemy acts and statements, often doing so in extremely difficult situations, even to the extent of putting his own life in danger.

Throughout his entire life he lived modestly and was not a materialist who required or sought luxuries. Instead during his lifetime he collected spiritual treasures of his nation from its historical past, and used these wisely, in order to assist the nation to work towards achieving its freedom. These treasures of our historical past were left for us in over two thousand immortal documents.

His famous saying "to serve your nation - is to serve God" - "Служити народові - то служити Богові - was not just a phrase of empty words, but a true testament to his deep regard and actions directed towards his nation and the Ukrainian Orthodox Church. Incidentally this phrase is based on the scripture "What you do to the least of thy brothers, you do to me". As an added note of interest, the famous Ukrainian poet laureate Taras Shevchenko based his well-known expression "Embrace my brothers, the least of my brothers", - "Обнімійте ж брати мої, найменшого брата" on this same scripture.

In spite of the sometimes painstaking and difficult, but unrelenting process of democratization in today's Ukraine, we can be assured that the time will surely come when the Ukrainian nation will have the bright future it so well deserves due to such great spiritual and dedicated sons, as was Metropolitan Ilarion.

For that reason his entire spiritual and academic works along with his example of a devoted statesman, a true and unrelenting patriot are vitally important to us, for in these he left a legacy for future generations of our nation - our national heritage.

Orysia Sushko

Короткий огляд науково-філологічної діяльостии Івана Огієнка

Будучи селянином за походженням, Іван Огієнко, як стверджують його сучасники, став аристократом у своїй поведінці, мові і праці. Серед багатьох його талантів як культурного, державного, громадського, церковного діяча, редактора і видавця, перекладача і поета, слід назвати і талант ученого-філолога, знавця у галузі мови і літератури.

Сучасне розуміння науковця, доктора наук, безпосередньо пов'язується з працею в університеті або іншому науковому закладі. Щодо Івана Огієнка, - то як філолог він усього 5 років (1915-1920) працював в університетах України і 5 років (1927-1932) за кордоном - у Варшавському університеті. Однак наукові досягнення Іван Огієнка гідні подиву - кількість його наукових, публіцистичних та художніх праць складає до двох тисяч одиниць - від підручників, навчальних посібників, методичних порадників до фундаментальних наукових монографій міжнародного значення. Тому можна з впевненістю сказати, що Іван Огієнко був ученим від Бога, а наука стала станом усього його життя.

Будучи надзвичайно обдарованим від природи та завдяки своїй наполегливій праці він був помічений вчителями, а пізніше професорами університету. Його перша друкована праця "Как живут селяне" (Як живуть селяни) вийшла у Петербурзькому часописі "Сельский вестник", коли Івану Огієнку було усього 15 років. І ця стаття, на мою думку, стала до певної міри визначальною, - оскільки, якою б діяльністю він не займався, - його зболене слово завжди виступало на захист свого народу.

Але початком справді наукової діяльности стають його праці як студента історико-філологічного факультету Київського університету (стаття "Огляд українського язикознавства" та брошурка "Українська граматична

література: розгляд підручників, по яких можна вчитись і вчити українській мові"). У роки навчання Іван Огієнко виділяється як здібний старанний студент, але разом з тим його помічають і як активного учасника українського національно-визвольного руху та підозрюють у "непомірній любові до української мови". І лише дякуючи клопотанню впливових професорів, кандидатуру І. Огієнка затверджують при кафедрі російської мови та присвоюють звання приват-доцента цієї кафедри. Великий вплив на формування його загальнолюдських і наукових поглядів відіграють професори-науковці В. Перетц та А. Любода, а також такі видатні люди того часу, як М. Грушевський, А. Кримський, І. Франко.

Життя Івана Огієнка різко змінюється у 1917 році з утворенням Центральної Ради, а пізніше й Української Народної Республіки - він ще активніше включається у національно-культурне життя. Ставши членом Ради новоутвореного Міністерства освіти, Огієнко ініціює заснування Українського народного університету, справжнього подією під час відкриття якого стає його вступна лекція "Українська культура" (1917 р.), у якій він доводить, що українська культура оригінальна, самостійна і самобутня. Як розповідав він сам, після проголошення лекції було багато бажаючих списати її: "Двері моєї убогої хатини не зачинялись . . . всі в один голос розказували, що нам скрізь очі колють, що ми не маємо жодної культури, і ми повинні чимось оборонятись". Слід зазначити, що таке наукове дослідження було необхідним, воно відкривало нові сторінки з історії української культури, давало патріотично настроєному українству факти про те, як наш народ утворив багату і своєрідну культуру, свою мову, право на яку він виборював віками.

Однак не обійшлось і без звинувачень за сепаратизм та націоналізм, так, наприклад, за вживання терміну українська мова (замість "західно-українська"). Пізніше, за вказівкою Симона Петлюри ця лекція була видрукована тиражем 100 тисяч (для потеб українського війська), а у 1918 р. - вийшла книжка "Українська культура".

...таке наукове дослідження було необхідним, воно відкривало нові сторінки з історії української культури, давало патріотично настроєному українству факти про те, як наш народ утворив багату і своєрідну культуру, свою мову, право на яку він виборював віками.

Як професор новоствореної кафедри української мови і літератури Київського університету, Іван Огієнко, незважаючи на економічну розруху та політичну нестабільність видає великими тиражами навчальні книги: "Вчімося рідної мови", "Рідна мова в українській школі", "Краткий курс украинского язика", Рідне писання", Українська граматика" та інші.

У 1918 році молодому вченому доручають організувати Кам'янець-Подільський університет, з чим він справляється блискуче. "Університет матиме на цілі невпинну наукову працю на користь рідної української культури - так зазначив перший ректор Іван Огієнко. Він широко розгорнув наукову та видавничу діяльність, однак встиг провести лише два набори студентів.

У 1918-1919 рр. проф. Огієнко перебуває на посаді міністра освіти та сповідань, і одним із перших є його наказ про викладання у школах всіх типів державною, українською мовою. Він перший починає читати лекції українською мовою. До безперечних заслуг Івана Огієнка слід віднести і його боротьбу за впровадження української мови в практику православної церкви. Він очолює правописну комісію по упорядкуванню правопису української мови, на основі чого у співпраці з А. Кримським та Є. Тимченком були розроблені основні правила українського правопису для застосування в школах держави (січень, 1919 рік). До того часу унормованих правил української мови не було.

Однак, на жаль, у 1921 р., в розквіті своїх наукових сил, професор Огієнко змушений емігрувати. Незважаючи на тяжке емігрантське життя, він не відступає від наукової роботи (його зокрема цікавлять питання історії й теорії української мови, історії українського друкарства, українського правопису) і плекає надію на повернення в Україну. Однак, всупереч сподіванням, дорога на Батьківщину йому закривається назавжди.

Тому більшість мовознавчих та культурологічних досліджень друкувалася вже на чужині ("Український стилістичний словник" (1924), "Історія українського друкарства" (1925),

"Чистота і правильність української мови" (1925) та інші. З цього ряду виділяється, зокрема, десятитомна "Історія церковнослов'янської мови" перші шість томів якої побачили світ у Варшаві протягом 1926 - 1929 років.

А до університетської праці він повертається аж у 1927 році як професор Варшавського університету - читає курс лекції з церковнослов'янської мови на богословському (православному) факультеті.

Тим часом наукові досягнення Івана Огієнка набувають світового визнання, і у 1931 р. Чехословацький університет м. Брно, пошановуючи великий внесок ученого в дослідження слов'янської культури, а також високо поціновуючи монументальну працю "Українська літературна мова X I-го ст. І Крехівський "Апостол" 1560 р." (1930), присуджує йому ступінь доктора філософії.

Швидко здобувши авторитет, Іван Огієнко стає заступником декана богословського відділу. І знову доля розпорядилася по-своєму: у 1932-му, з посиленням антиукраїнської політики у Польщі, Івана Огієнка звільняють з професорської посади без попередження - "за спротив полонізації православних студентів". Приблизно за таким же звинуваченням польська шкільна рада усунула його у 1926 р. з посади викладача української мови та літератури Львівської учительської семінарії.

На цьому, власне, і закінчується його професорсько-викладацька діяльність як філолога, але як науковець професор Огієнко працює до кінця свого життя. У доканадський період еміграції він активно видає у Варшаві науково-популярний місячник "Рідна мова" (1933-1939), який було закрито з розпорядження німецьких властей, та журнал "Наша культура" (1935-1937), пізніше у Канаді він продовжує виходити під назвою "Віра і культура", які сприяли популяризації української мови і культури та виступали проти русифікації в Україні.

Досконало знаючи багато мов, в т. ч. й церковнослов'янську, латину, грецьку, староєврейську, польську, німецьку, англійську, професор Огієнко дослідив і переклав десятки написаних цими мовами різноманітних рукописних і друкованих книг.

Та найвагомішою його працею став переклад Біблії із староєврейської мови. Над нею проф. Огієнко працював понад двадцять років. Огієнкова Біблія, окрім релігійної, виконує ще одну важливу місію - дає можливість українцям читати й пізнавати Святе Письмо своєю рідною мовою.

Будучи Митрополитом Української Православної Церкви в Канаді, він продовжував працювати як учений-філолог, про що свідчать більше 50 наукових праць, серед яких найважливішими є "Історія української літературної мови" (1950), "Граматичні основи української літературної мови" (1951), "Український літературний наголос" (1952) та "Наша літературна мова. Як говорити й писати по-літературному" (1954) і інші.

Отож після прийняття чернечого постригу у 1940 р. в історії українського народу з'являється людина з новим ім'ям, але з тим же могутнім духом і з новими силами та гарячою молитвою на устах за щастя і долю свого народу.

Євгенія Петрова

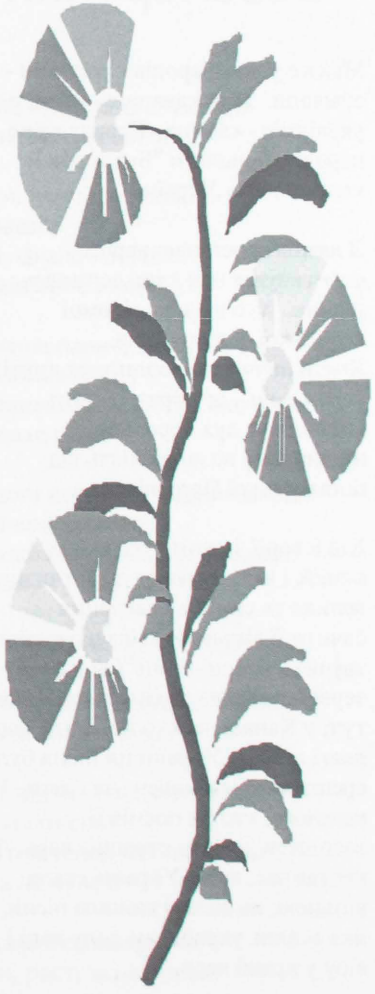

Life and Culture
Життя і Культура

Калина
Безсмертний символ України

Майже у всіх народів є рослини - символи. Для канадців - клен, для українців - калина. Правду каже народне прислів'я "Без верби й калини нема України".

З давніх-давен наш народ опоетизував цей кущ, оспівав у піснях. Хто не знає відомої козацької баляди часів Хмельниччини "Розлилися круті і бережечки", де образ калини символізує дух боротьби за національну незалежність від шляхетської Польщі.

Хід історії, і тупіт козацьких коней, і ніжну любов до Вітчизни і велике та сильне прагнення бачити її вільною, і віра у перемогу звучить у пісні-гімні "Ой у лузі червона калина похилилася". Нам тут, у Канаді, важко повірити, що довгі літа на Україні ця пісня була арештована, поміщена за грати. І кожного, хто би посмів її заспівати, чекала страшна кара. Та настав час, коли Україна стала вільною, на волю і вийшла пісня, яка вселяє українцям силу волі і віру у кращі часи.

То чому ж калину ми вважаємо символом України? В легенді з книги "Біла лелія" розповідається що на Україну нападали турки і татари, вони вбивали дітей, старших людей, а дівчат забирали в полон. В одному селі дівчина Калина втікала, зачепилася за дерево і впала. Разок червоного намиста розірвався і розсипався. Дівчина загинула у неволі, а калина виросла на місці розсипаного намиста.

То що ж можемо розповісти про калину?

На нашій планеті росте понад 200 видів калини. На Україні і в Канаді найпоширені два види - калина звичайна і цілолиста невибаглива до кліматичних умов, росте у багатьох країнах світу. А на Україні безліч населених пунктів із поетичною назвою: калинівка, калинка
калиновий гай. Назви залишилися, а самої калина стає менше. І згадуються слова відомої української народної пісні "Чи я в лузі не калина була":

Чи я в лузі не калина була,
Чи я в лузі не червона була.
Взяли мене поламали і в пучечки
Пов'язали, така доля моя,
Гірка доля моя і.т.д.

Ще здавна існувало правило, хоч ніде не записане: будували нову хату і біля неї обов'язково висаджували калину, щоб восени, вставляючи подвійні вікна, можна було між шибками покласти пучечок червоних грон. У найлютіші морози і хурделицю вони живили теплом і красою оселі. Кущ калини біля материнської хати - це не тільки окраса, а й глибокий символ, наш духовний світ, наша спадщина. Калина опредметнює духовний потяг людини до своєї землі, свого берега, своїх традицій.

А як потрібна була калина в числених обрядах, особливо у весільному. Коли випікали коровай, неодмінно прихорошували його вервечкою калини. Калиновим цвітом чи ягодами оздоблювали весільне вільця молодої. Часто дружки, прибираючи молоду до весілля співали:

Ой у нас на селі є нова новина
Зацвіла у лузі червона калина.
Ой не так у лузі, як у цьому селі,
В молодої Галі на її весіллі.

Багато українських поетів оспівали калину у своїх творах - вірш Тараса Шевченка "Тече вода з-під явора":

Тече вода з-під явора, яром на долину,
Пишається над водою червона калина, і.т.д.

Існує в народі про калину багато прислів'їв і приказок, осе таки:

1. Любуйся калиною, коли цвіте,
Любуйся дитиною, коли росте.

2. У злих людей калина гине.

3. Пам'ятай же, сину, що сказала мати,
Посади калаину в себе біля хати.

4 Дівка, як калина.

А кому невідома пісня, яку виконує славна українська співачка Ніна Матвієнко, це "На горі калина, на горі червона":

На горі калина, на горі червона
Хорошенько цвіте.
Гей, ой роде наш красний,
Роде наш прекрасний.
Не цураймося, признаваймося,
Небагацько нас є.

Тут пісня виступає символом єдності роду українського.

Ось такі відомості про калину.

Подала Зіна Маєвська
Торонто
2007 р.

В МАГАЗИНІ КВІТОК

Леся Українка

В великому місті в розкішну теплицю
Дівчина прийшла молода,
Бо серцем почула весну-чарівницю,
Шуміла весняна вода.

І ледве струмки задзеніли співочі,
Пташки заспівали дрібні, -
Вчувались дівчині веснянки дівочі,
Ввижались діброви рідні.

І ледве натуру зо сну зимового
Збудив поцілунок весни, -
Дівчина запрагнула рясту дрібного,
Їй проліски снились ясні.

Тепер вона тут, в сій розкішній світлиці...
Ох, ще се так серце стиска?
Як душно, як тісно, немов у темниці!
Сей пах, мов отрута яка!

В теплиці між квітами скрізь походжає
Гурток панночок і панів.
Дівчина кругом погляда, уважає,
І погляд її посмутнів.

Всі квіти розкішні... Дівчина зітхнула.
«Чим можу панянці служить?..» -
Зненацька чийсь голос дівчина почула, -
То крамар-паничик біжить.

«Чи є в сій теплиці веснянії квіти?» -
Питає дівчина його.

«Аякже! є різні, - чим маю служити?
Тут можна набути всього:

Ось є гіацинти, нарчиси і рожі,
Азалії є запашні,
Конвалії свіжі, фіалочки гожі...» -
«Ні, пролісків треба мені!...»

Здивовано глянув панич; зашарілось
Дівчини обличчя бліде.
«То панночці пролісків простих схотілось?
Їх в місті немає ніде!

Тут тільки садові квітки». - «Дуже шкода».
І вийшла дівчина смутна.
«Тут міські розкоші! Тут міська вигода!»
Вертає додому сумна.

Зустрілась їй жінка, на плечах похилих
Несе щось, убога така.
«Чи купите, панночко, пролісків білих?» -
Тремтить із квітками рука.

«Звичайно! А звідки, я вас попитаю,
Взяли ви сі квіти свої?» -
«Та сила ж квіток тепер всюди по гаю!
Се тут...» Та не чула її

Дівчина. Згадала околиці рідні:
Скрізь квіти, ряст, ясна роса...
На проліски білі, на квіти лагідні
Скотилася тихо сльоза...

When Ukraine became free

Brian Mulroney

Re-printed from the National Post
Thursday, April 26, 2007

In 1991, Brian Mulroney became the first leader of a G7 nation to recognize an independent Ukraine. At an Ottawa ceremony last week, the government of Ukraine awarded Mr. Mulroney the Order of King Yaroslav, its highest honour for foreigners. The Post is publishing an excerpt from Mr. Mulroney's acceptance speech.

We are all boat people. And we all dream of great things for our children. My parents, Ben Mulroney and Irene O'Shea, were Irish, but definitely not lacecurtain. In Baie-Comeau, a company town carved from the forest, they raised six children in a tiny home and took in boarders. My father carried a lunch pail all his life so his children wouldn't have to. He often said to me: The only way out of a paper mill town is through a university door.

Our forebears came here -- the Serbs, the Irish, the Ukrainians, the British, the French, even the Inuit -- against the elements and against the odds.

For the generations who came here in boats, there were always two countries in their hearts, the one they left behind and the land they adopted. In this nation of immigrants, there is no more inspirational story than that of Canadians of Ukrainian descent. From the heart of Eastern Europe, they created the bread basket of Canada. It is said that the first Ukrainian immigrant to Canada was a hardy Ukrainian strain of wheat from Podilya and Galicia in 1842. By the 1920s, 85% of all Canadian wheat was a hybrid using Ukrainian wheat, transforming Canada into one of the great wheat-growing nations of the world.

In 1891, the first recorded Ukrainian immigrants, Vasyl Eleniak and Ivan Pylypiw, landed in Canada and passed through Saskatchewan on the CPR. In 1896, a Ukrainian colony was founded in Grenfeld, Sask., and the next year 186 Ukrainian families settled in Alvena, Ituna and Yorkton, Sask. Between 1898 and 1914, 6,000 more Ukrainians settled in Saskatchewan. They were part of the first great wave of 170,000 Ukrainian immigrants who came before the First World War.

The second wave of 67, 000 Ukrainians came in the inter-war period between 1918 and 1939, settling largely in Manitoba. The third wave of 40,000 Ukrainian immigrants followed after the Second World War, fleeing the Soviet occupancy of their homeland, settling primarily in urban Ontario.

In my mind's eye, I can see the thousands of Ukrainian immigrants, under the endless prairie sky, uncomplainingly and courageously working the land, building in the process both new families and a new country.

The history of Canada has been powerfully shaped by the Ukrainian experience. The Ukrainian community demonstrated that it was possible to be faithful to one's cultural heritage while being loyal Canadian citizens.

So I am deeply honoured to accept the Order of King Yaroslav on the 15th anniversary of Canada's recognition of Ukraine's independence.

Canada became the first Western country to recognize Ukraine's declaration of independence, and to establish diplomatic relations, on Dec. 2, 1991. Our official visit to Ukraine in 1989, when it was still under Soviet rule, was a harbinger of things to come.

Soviet member republics, even in those days of liberalization under Mikhail Gorbachev, dealt with foreign leaders under strict conditions. Discussions with foreign leaders were always in Russian so that Soviet officials, who were sitting in, or listening in, could keep track of what was said. But in Kiev, the Ukrainians began speaking to me in their own language. We had planned for this, just in case, and a young External Affairs interpreter named Roman Waschuk moved forward and began translating Ukrainian into English. Tears streamed down his face.

"The emotion I showed outwardly came from a combination of nervousness, professional vindication (I'd told Ottawa this might happen), and, yes, the realization that years of Saturday school and university study of a language and heritage that my grandparents and parents had cherished were helping to make a difference at a crucial time for Ukraine."

With his help, I was speaking to the Ukrainian leadership in Ukrainian, not Russian, for the first time.

In 1991, I had a decisive conversation with the first president Bush, informing him that Canada would be recognizing Ukraine even though the Americans chose to wait. President Gorbachev had forcefully intervened to suggest that such recognition be held in abeyance. I told him the forces of freedom were stirring in Ukraine, and Canada was going to encourage and not extinguish them. I felt the burden of the sacrifices the Ukrainian diaspora had endured for decades seeking freedom and wanted to ensure that the cries of liberty from Canada -- their adopted homeland -- would be heard as trumpet calls, joining the millions who marched courageously in Kiev and throughout the nation.

"We'll recognize or acknowledge the independence of Ukraine," I told presidents Bush and Gorbachev, "then we'll negotiate the establishment of diplomatic relations."

Canada became the first G7 nation in the world to do so. Twenty-nine days later, the Soviet Union itself ceased to exist.

Ukraine has been welcomed as the great Ukrainian poet, Taras Shevchenko, wrote, "in the great new family, the family of the free." Those words are inscribed on his monument, and engraved in the hearts of Ukrainians everywhere.

© National Post 2007

Easter Greetings

Easter Greetings are also extended to Promin readers from the following, not included our April issue:

SUPPORTERS:

Ukrainian Women's Association
of Canada, Olena Pchilka Branch
Yorkton SK
Leona Procyshyn, President
Olesia Pitts, Corresp. Secretary
Iris Wasylyshen, Promin Convener

Ukrainian Women's Association
of Canada, Lesia Ukrainka Branch
Winnipeg, Manitoba
Evangeline Manulak, President
Olga Kowalchuk,
Recording secretary

In the Editors greeting
on page 1 of the April issue,
we also extend our
greetings to:

The SUS Foundation
Andy Skrypniak, President

Крашанки

Була зима сувора, зла,
Що без пори настала,
Птахи не встигли в Ірій - Рай -
І смерть на них чекала . . .

Та предки наші збергли
Життя істот ціх божих
В своїх оселях залишали
До теплих днів погожих.

Коли прийшли тепліші дні,
Птахи злетіли в Ірій
І в дар з весною принесли
По крашанці на крилах . . .

І з того часу звичай став,
Коли весну стрічали -
Яєчко писане й кулич
До столу подавали.

То ж писанка завжди у нас
Магічну силу мала:
Любов, здоров'я і життя
Всім людям дарувала . . .

Світлана О. Зубкова
Україна

For Our Children
Нашим Дітям

ВЕСЕЛКА

Шойно буря прогриміла,
Нас злякати захотіла,
Та не пощастило їй!

Тож за небосхил скотилась,
А веселка залишилась
На хмарині сріблянiй.

Задивилась і не зчулась,
Як на крапельці спіткнулась
І сковзнулася униз.

Впала в гай, де над потоком
Хтось розкинув ненароком
Зсохлий і колючий хмиз.

Світлу ніжку поколола,
Сорочинку розпорола
Аж померкла на часок.

Та за мить сміялась знову,
Бо сорочечку шовкову
Залатав їй павучок.

Ніна Мудрик-Мрищ

СЛИМАЧОК

Травиченька-трава
Така м'яка, мов киця,
І квітка польова
До Галочки сміється.

"Сестричко, поведи
Стежинкою у поле-
Сама пішла б туди,
Та слимачок поколе . . .

У нього два ріжки,
То смілий він без краю,
А я ж мала таки -
Чи утекла б, не знаю . . ."

Роман Завадович

ВЕСЕЛІ РИБОЛОВИ

Ми веселі риболови,
Ми усюди рибку ловим . . .
Є ставок і рибка є -
Та чомусь то не клює!
Ми чіпляєм на гачки:
Хліб, насіння, черв'яки . . .
Є ставок і рибка є -
Та чомусь то не клює:

Сперечаємось завзято
(Дуже любим розмовляти) -
Є ставок і рибка є -
Та чомусь то не клює!
Та тепер уже ми знаєм:
Над ставком не розмовляєм.
Бо розмови і пісні
Рубка чує . . . і на дні!

Леонід Полтава

ГЕЙ, ЗАЙЧИКУ, УТІКАЙ!

Слова й муз. Є.Вавринюка
Форт. супр. С.Яременка

Помірно

Ой, у по - лі в хо - ло - доч-ку зай - че-ня си - ді - ло.

Гей, гей, зай - чи - ку, не дрі - май, не дрі-май.

Гей, гей, зай - чи - ку, у - ва - жай, у -ва-жай.

2. Ой, зайчику наш маленький,
Дивись на всі боки.
Гей, гей, зайчику,
Не дрімай, не дрімай.
Гей, гей, зайчику,
Уважай, уважай.

3. За кущиком малий стрільчик
Хоче тебе вбити.
Гей, гей, зайчику,
Не дрімай, не дрімай.
Гей, гей, зайчику,
Утікай, утікай.

Spirituality

Treasures from the words of Mother Gavrilia, the Ascetic of Love

On Love

Question: Mother, what can you tell us about love?

Mother Gavrilia: Love comes from the Grace of God. We are born with it, since we are God's creatures and God is Love. Of course, our mind cannot understand exactly what is God. Because our mind is limited. But our spirit, our soul, is limitless. And the soul is aware of God. We do not see Him with our earthly eyes. We behold Him with the eyes of our soul. Do you remember the Parable of Poor Lazarus and the Rich Man? Lazarus went to the bosom of Abraham and the Rich Man to the torments of Hell. And he called out to Abraham: *Father, send Lazarus to my brothers to tell them about my torments, so that they may stop their inequities...* Here we notice something: this man, evil and merciless as he was towards the poor, loved his brothers. In other words, if we love only our friends, what is our reward?... Don't sinners do the same? This is where a Christian differs. He must love even those that are not his own. He must be a brother to every man. Here lies the great Mystery and Secret of Christianity. And so, when Abraham replied, he said: *They have Moses and the Prophets; if they do not listen to Moses, they will not believe even if someone should come from the dead.* This is why the Lord said to Thomas the Apostle: *Blessed are they who never saw me and yet have believed.* Why? Because they will see Him with their spirit, with their soul, in a mystical way...

When you believe deeply, with all your soul, you will feel the presence of God, so strongly, as a reality. And then nothing else will exist. You will put your hand in His and you will go wherever He leads you! People might consider you insane. They might think you are a scatterbrained eccentric. Many will judge you. They will say: *Where does that person stand? Here today and there tomorrow.* But it is better to be judged by men now than by God some day. When you hear His Voice asking you to do something and you say *no*, so that people would not be displeased, that would be very terrible indeed.

Q: Terrible... But how do we acquire this love?

MG: As I told you before, Love is given to us by God. Because God is Love. The love we give to others is from the Source; it goes to them and then returns to the Source.

But love has no measure. It is infinite. As St. Paul says, Love always endures, always hopes, delights in what is good, grieves over injustice; love will never come to an end. As I have told you many times, when you give all your love to a person and that person refuses to accept it, this love will return to you. This is what the Lord says: when you go into a house, give it peace. If they do not accept it, it will return to you. Everything is so. But don't forget something else. Whatever we do with goodness, whatever we wish and bless, returns to us, and the same is true of evil... This is why we must be extremely careful! We must not even think the other way! Because we will harm ourselves.

True love gives and expects nothing in return. Therefore, when you give love and expect to get back love, in reality, you love your own self... The love of a Mother for her child is indeed of a higher level. Because she gives without being certain that she will receive.

Q: Yes, and a Mother forgives many times....

MG: This, too. They go hand in hand. Patience, forgiveness... they are all within Love. Love is also to put yourself in the place of the other one. This is what Christ said: *Love your neighbour as yourself.* And again what He said to the Lawyer (in the Parable of the Good Samaritan): *Go and do likewise...* Independently of who the other person is. A good man? A bad man? A stranger? A relative? Love is to love someone for what he is. For his own good. For what is in store for him. Not in relation to yourself. Never in relation to yourself. This is how God loves us.

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Ukrainian Women's Association of Canada

Zenovia Sakowsky
National UWAC Presiident

Централя Союз Українок Канади вітає всіх матерей і бажає кріпкого здоров'я та многих літ, щира подяка і любов нашим матерям.

The second Sunday in May is a special day to honour our mothers. Anna Jarvis made the day popular in Philadelphia in 1910.

Let us strongly express our gratitude, respect and appreciation for a mother's service and sacrifice to her family.

Reports

Please remember to submit all resolutions and convenor reports to the UWAC National Office by June 15. All reports will go to print on July 1. Please note that if a Branch has not submitted their budget to the National Office before the Convention, their delegates will not retain voting privileges during the sessions.

Due to the stringent airport security regulations, it is not necessary for Provincial Presidents to bring their flags.

Every Branch has the right to designate one delegate for each 25 members.

Provincial Presidents should remember to nominate members as recipients of the USRL Awards of Excellence and return the forms to the USRL office by June 1, 2007.

We invite the participation of as many members as possible. Your input into all deliberations is vital to help make decisions and address important issues.

55th National USRL Convention
August 8-12, 2007
Canada Inns, Winnipeg MB

In our effort to reinforce the information provided to each Branch, we are highlighting the times for UWAC meetings. A detailed schedule will be presented in the June issue of Promin.

Wednesday, August 8

12:30-4:30 - Registration of delegates
1:30-4:30 - Ukrainian Museum of Canada conference
8:30 - CYMK welcomes all delegates at Coffee Open House

Thursday, August 9

10:45-12:00 - First UWAC session
12:00-1:30 - UWAC 80th Anniversary lunch
1:30-5:00 - Second UWAC session
5:30 - USRL Banquet

Friday, August 10

9:00-10:00 - Reports from Ukrainian Voice and UCC
10:15-12:00 - Update from UOCC/USRL Committee
1:30-4:00 - Ukrainian Museum of Canada AGM

Saturday, August 11

9:00-10:30 - Reports and resolutions
2:00-5:00 - USRL AGM
7:00 - 75th Anniversary CYMK concert

Sunday, August 12

9:30 - Hierarchical Divine Liturgy at Holy Trinity Ukrainian Orthodox Metropolitan Cathedral

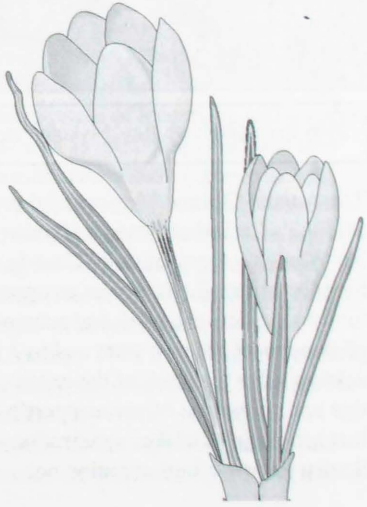

Громадська Хроніка

Community Events

UWAC, St. John's Cathedral Branch ANNUAL GENERAL MEETING December 3, 2006

2006 Executive with Rev. Mykola Petrushchak (left) and Rt. Rev. Stephan Semotiuk

The Annual General Meeting of the St. John's Cathedral Branch, Ukrainian Women's Association of Canada, held December 3, 2006, was an opportunity to review the work and accomplishments of the past year, and to acknowledge the work of the executive and convenors of various portfolios and projects of the organization. Such a review brings attention not only to our achievements but reinforces our commitment to the mandate of UWAC. With the election of the executive and committee chairs, it is clear that the organization continues to be led by determined individuals with a clear vision of where they want to take the Branch in the next term.

The event was preceded with a group photograph of all members present, the outgoing executive, and clergy, Rt. Reverend Stephan Semotiuk and Reverend Mykola Petrushchak, spiritual leaders for our organization. Following a prayer and Greetings from Rt. Rev. Semotiuk, members honoured deceased members--Doris Yanda, Nancy Shemeluk Radomsky and Stella Holubitsky-- with our funeral lament Вічная пам'ять. Under the chairmanship of Leona Faryna-Bridges, greetings were delivered by the St. John's Cathedral President, George Zaharia, who commended the organization for its accomplishments and service to the Cathedral.

The President, Elaine Verchomin Harasymiw, outlined key events of the past year noting the scope and success of various projects and committee responsibilities. Notable events included a Promin/Membership Tea convened by Donna Kowalishin and Leona Faryna-Bridges featuring the reading of works of two contemporary Ukrainian female writers by Olga Logvynenko, Natalia Grytsiv and Oksana Ensslen. The Annual Members' Dinner, celebrating our 80th Anniversary, highlighted members who have dedicated service to the organization for 25, 50 and 60 years and over. This event was convened by Gloria Ferbey. In planning the event, she ensured that we reach out to the younger professional generation of Ukrainian Canadian women by inviting the CTV Anchor, Lynda Steele as guest speaker. As well, the older generation which has contributed significantly to the growth of the organization, was acknowledged by bestowing Honorary Life Membership upon Rose Faryna, a most deserving individual for this award.

The President also commended Geraldine Nakonechny and her committee for raising funds to finance summer institutes (camps) for children in

Rose Faryna, Honorary Life Member

Elaine Verchomin Harasymiw, Outgoing President and
Leona Faryna-Bridges, Incoming President

Ukraine who are deaf or hard of hearing--the СЛУХ Project. Another project supported by our organization was the Sokal Student Award Project which awards $100.00 to outstanding students completing high school in the Sokal Region of Ukraine.

The President pointed out the substantial contributions made to St. John's Cathedral financially and in service. Of particular note is the work of the Cathedral Committee headed by Halya Newediuk and the Benevolent Committee headed by Anna Melnychuk assisted by Eileen Yewchuk. Another important service is the Funeral Committee under convenorship of Kay Hunchak which recruits workers for all Cathedral funeral dinners. In closing, the outgoing President thanked all members for their steadfast support and assistance. The leadership exercised, in her opinion, was the result of members' imagination, ethics, and intuition whose ideas, integrity and intuitive knowledge made for a successful year.

The meeting proceeded to elect a new executive. Stepping down after four years, Elaine Verchomin Harasymiw was succeeded by Leona Faryna Bridges, an experienced member who, as incoming President, promised to lead the organization in directions that will further strengthen and increase our membership and activity. She promised to open the organization to new talent and to create space for individuals who have not yet had an opportunity to participate in meaningful ways. Ms Bridges' acceptance message inspired confidence in members that our organization was in the hands of a capable leader who understands our mandate and is able to fulfill it competently.

Over tea and holiday treats provided by members who showcased their favorite Christmas baking, members listened to Oksana Chomiak Ensslen who described her impressions of women in Ukraine during her recent visit to that country. As a representative of our National Council she attended the meetings of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations and the International Council of Women's Congress, and was an observer at the World Ukrainian Forum.

Briefly, Ms. Ensslen noted that the organizations making up the International Association of Ukrainian Women's Associations fall into two categories--the well-established and the new. The well-established have defined objectives, and organizational structure, journals, magazines, museums, a youth movement, and are well respected in the community. They have issues of leadership and success, as well as attracting youth and new membership, and language usage. Newer organizations which comprise the 4th generation wave, "are searching for objectives to give meaning to their lives and the lives of their children" whether outside or inside Ukraine. Their members are "economic refugees, often illegal in countries where they work." (According to her report, one in eight is legal.) Their issues are somewhat similar in that

they are concerned with languages and cultural retention. They are, however, struggling with gaining status and becoming legal residents in countries where governments are hostile to them. Both groups are looking for practical and moral support in resolving their dilemmas, and look to work together to learn best practices, acquire ideas and maintain contact with Ukraine. The Congress of the International Council of Women, attended by 200 delegates and 350 participants, looked at issues of interest to all women, in particular the issue of human rights--forced marriage, rape, forced labour, equal rights in law, and equal pay for work of equal value, and sexual slavery.

Ms. Ensslen gave some interesting statistics regarding civil and civic participation of women in Ukraine. Although the legal rights of women are impressive, only 8.7% of women occupy ministry positions or are heads of large government organizations. In government women hold 75% in all positions with 7.8% in top positions, while 68.5% are at the bottom. Women make 68.7% of the salary that men do in similar positions--that is, men make 1.6 times the salary of a woman in any occupation. Women have a higher level of education than men but fewer opportunities. Although women are being encouraged to work in local government and many have been elected to provincial office, much remains to be done.

Thus our Annual General Meeting concluded with an interesting, factual and impressionistic account of women in Ukraine, an account that focuses our attention on the issues facing women today and one that speaks to the talent in our membership, such as Oksana Chomiak Ensslen, who pursues this knowledge and is able to pass it on to others. May our and other branches of СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ continue to respond to the issues that affect Ukrainian women both in Canada and abroad so that they may improve conditions in their lives that make it difficult to achieve social, political and economic equality.

May the incoming executive and its convenors for the year 2007 be successful in all its endeavors, and aspire to new organizational heights.

Elaine Verchomin Harasymiw
Past President, 2007
⌘

Союзанки відсвяткували річний членський чайок на користь журнал "Промінь"

"Хоч на дворі вітер віє
То яке нам діло
Ми сонечко намалюєм
Щоб воно нас гріло."

І так, хоч альбертська зима давалася в знаки, і мороз щіпав за щоки, наше жіноцтво зібралося в залі св. Івана зараз після Служби Божої, щоб спільно відновити знайомства, поспілкуватися, дістати енергії від молодих, і почути палкі слова заохоти до дальшої праці, і до підтримки нашого цінного журнала.

Цього року нашою новою головою Союзу є п-ні Леона Фарина-Бриджес. Ось короткий її життєпис (see photo previous page): Married for 44 years to lawyer Ed Bridges, they have three sons: Dan, John, Dennis. Leona retired this year after 25 years of service as a teacher with Edmonton Public Schools. Вона також вчила українську мову у середній школі, і була надзвичайно любима і вшанована учителька. Leona has been a UWAC member since 1981, and has been active in various ways: Promin Representative, Membership Chairperson, three terms as "Sadochok" chairperson, Sunday School and Ukrainian School teacher, writer, language consultant and narrator for the Ukrainian Children's Story Theatre, producer of the Ukrainian program on CKUA radio, translator of two published works for the UWAC, writer and co-editor of the History of the Canadian Ukrainian Youth Association (Alberta), assistant treasurer in charge of membership for the past several years, hostess of numerous membership teas and member dinners AND, like every Soyuz member, some time spent on kitchen patrol! *Soyuzanky* in the family were maternal grandmother, Elizabeth Ewasiuk; paternal grandmother, Josephine Faryna; mother, Natalka Faryna-Kit; aunts Fiona Pelech, Virginia Faryna, Lillian Ewasiuk. Current *Soyuzanky* are sister, Christine Zwozdesky; aunts, Kay Hoben, Rose Faryna, Victoria Lazaruk; and godmothers Natalka Melnychuk and Gloria Ferbey.

У своїй доповіді нововибрана голова СУК сказала:
"Чому я прийняла смолоскип СУК, якого полум'я горить і не вгасає? Тому що наш Відділ

дійсно сприяє і скріплює українську культуру і православну віру в Канаді, через зусилля діючих самостійних жінок. Ще в 1980 році у своїй промові на З'їзді СУК, Леона сказала".

Membership in this organization (UWAC) is unique because it facilitates one's need to preserve something special in Canada, and that is or Ukrainian Orthodox heritage. Membership in Soyuz is one of the best possible ways to accomplish this. The St. John's Branch of the UWAC - has always been an exemplary branch with a glorious past.

З такою енергійною, розумною, високо едукованою і приємною головою, як п-ні Л. Бриджес, наш Відділ може сміливо братися до дальшої праці. Коли наші молоді професійні жінки як: др. Джеральдін Наконечна, др. Олена Верхомин-Гарасимів, а тепер Леона Фарина-Бриджес, перебирають головування нашої організації - ми можемо спокійно сказати - що коли не стане наших сивих голів, праця буде продовжуватися - провід у добрих руках.

На нашім чайочку була присутня голова СУК на Канаду, п-ні Зеновія Саковська,яка розказала про запитник, який провів Промінь, щоб довідатися чим цікавляться членкині, і що потрібно друкувати, щоб заохотити більше читачів. Вона також подала кошторис журналу - показати членкиням як коштовно видавати такий першо-класний журнал. Вона також сказала "Cherish each other, 'Союзанки', love and respect each other, too. Remember how supportive and accepting your 'Союзанки' members have been in your life".

Як завжди, наш катедральний парох, Всеч. отець Мітрат С. Семенюк привітав членкинь і склав короткий привіт. Його асистент, Мит. прот. Микола Петрущак також промовив до членкинь кількома теплими словами. Голова Громади св. Івана, пан Юрій Загарія, добрий промовець і взагалі симпатична людина, передав привіт від Парафії і побажав успіху у праці. Ми такі щасливі що маємо такого працьовитого талановитого голову Парафії, який не минає ніякої оказії, щоб позитивно висловитися про своїх парафіян. Дякуємо п-не Голово - Ви цінна людина.

СУМКівці, які брали участь у моделюванні українських народніх строїв.

Дуже цікавою точкою імпрези був показ народної ноші - модельками були членкині молодечого СУМК-у і їхні виховники. Було дуже приємно бачити молодь, яка зодягнена в прекрасні блюзочки, плахти, гердани і вишивані чоловічі сорочки, проходжувалися між столами гостей, немов виводили "кривий танок", зупинялися, всміхалися і радували нас своїм ентузіязмом. Організаторам цього проєкту, і всім виконавцям належиться велике признання - це Вам вдалося!
Пані Орися Звоздецька-Цьона занималася продажжю картин п-ні Лариси Челадин. Була знова можливість закупити деякі цінні відбитки для прикраси дому. Господинею прийняття була усім відома п-ні Доня Ковалишин. Вона вміло провадила програмою, і як це часто буває, занялася декорацією головного стола, і столиків для гостей. Була приємна атмосфера - вишиваний обрус, весняні квіти, гарне срібне накриття, і усміхнене, привітне личко п-ні господині. Велику працю вклала п-ні Катерина Гобден, яка зайнялася смачною перекускою.

Пан Марко Міненко висвітлив показ традіційної української ноші, з деяких частин України.

В товаристві приятелів і добрих знайомих - союзанок, наш чайок на підтримку журналу "Промінь" пройшов дуже успішно.

До наступного року - щасти Боже!

Ольга Логвиненко
(дописувачка до Проміня)

КОНГРЕС УКРАЇНЦІВ КАНАДИ
ЦЕНТРАЛЯ
UKRAINIAN CANADIAN CONGRESS
HEADQUARTERS
CONGRÈS DES UKRAINIENS-CANADIENS
(SIÈGE SOCIAL)
SUITE 647, 167 LOMBARD AVENUE, WINNIPEG, MANITOBA, CANADA R3B 0V3 TEL: (204) 942-4627 FAX: (204) 947-3882 EMAIL: ucc@ucc.ca
www.ucc.ca

До 21-ої річниці Чорнобильскої трагедії

26 квітня 1986 року увійшло у всесвітню історію трагічною датою. В цей день на четвертому енергоблоці Чорнобильської атомної електростанції сталася найжахливіша в історії людства ядерна аварія, яка назавжди змінила життя мільйонів людей і спричинила великі страждання. Планетарний масштаб трагедії вразив всю спільноту. Згідно звіту ООН за 1995 рік, загальна кількість постраждалих від аварії на Чорнобильській АЕС, прямо чи побіжно, складає дев'ять мільонів людей, з яких три-чотири мільйонів - діти. Сила випромінювання у Прип'яті та Чорнобилі в дев'яносто разів перевищила випромінювання, якого зазнали мешканці Хіросіми. Внаслідок цієї катастрофи радіоактивно забрудненою виявилася площа в сто шістдесят тисяч квадратних кілометрів.

У переддень 21-ої річниці Чорнобильської трагедії Конгрес Українців Канади звертається із закликом до української канадської громади разом з усіма цивілізованними державами та з народом України вшанувати пам'ять жертв цієї катасрофи, приймаючи участь у жалобних церемоніях, згадуючи загиблих ліквідаторів та пожежників, які заслонили собою не лише Україну, а й усе людство, та молячись за всіх тих, кому ця аварія вкоротила віку. Цей день є також доборою нагодою підсумувати зроблене та планувати майбутні заходи. Уряд Канади та українська канадська громада надавали значну допомогу Україні у формі міжнародних проєктів в області охорони здоров'я, навколишнього середовища, у економічній і соціяльній сферах, спрямованих на нейтралзацію наслідків аварія. Безсумівно, що ми будемо продовжувати працювати разом для якнайефективнішого та якнайшвидшого подолання результатів катастрофи і для того, щоб запобігти таким трагедіям у майбутньому.

On the 21st Anniversary of the Chornobyl tragedy

April 26, 1986 is a tragic date in world history. On this day the worst nuclear explosion in the history of mankind occurred at the Fourth reactor of the Chornobyl nuclear power station in Ukraine, changing the lives of millions of people forever and causing great suffering to many others. A United Nations 1995 Report estimated that a total of 9 million people were directly or indirectly affected by the Chornobyl disaster and that 3-4 million of those affected were children. The people of Chornobyl were exposed to radiation 300 times greater than that from the Hiroshima bomb. An area the size of England, Wales and Northern Ireland combined - over 160,000 square kilometres - is estimated to have been contaminated by the disaster.

On the 21st Anniversary of Chornobyl, the UCC appeals to the entire Ukrainian Canadian community along with other countries and people of Ukraine to commemorate victims of this catastrophe by taking part in church services and other commemorative events, remembering the liquidators and firemen who contained the disaster of the Chornobyl nuclear power station and saved the world from an even greater disaster, and by praying for those whose suffering from the consequences of the accident. The government of Canada, along with the Ukrainian Canadian community, has made significant contributions to Ukraine by participating in international programs in the areas of health, the environment, the economy and the social sphere all of which are aimed at neutralizing the consequences of this accident. Canada is a major contributor to the building of the so-called sarcophagus around the crippled reactor, which acts to contain radioactive debris emitting from the site. UCC will continue to work together with the Government so that the most effective and timely means are used to nullify the effects of the accident on the population of Ukraine and to avoid such tragedies in the future.

80th Anniversary Celebration Memories

The following pictures were taken at the Manitoba Provincial USRL Convention, and submitted together with a donation of $80 to the Promin Press Fund, in honour of their 80th anniversary celebration. (Submitted by Olena Garrity)

L to R: Jessie Maranchuk (Dauphin Branch), Elsie Kathler (Rosa Branch), Olena Garrity (Provincial President), Diane Lazaruk (Tolstoi Branch), Nell Chobotar (Vita District Rep and Sirko Branch)

Delegates at the UWAC session, Provincial USRL Convention

Olga Kowalchuk (centre) introducing keynote speakers, Carla Kozak (President, National Council of Women) and Dr. Mary Pankiw (Past President, Provincial Council of Women Winnipeg and President, UCWC Winnipeg Branch)

З покоління в покоління печемо паску - СУК в Едмонтоні

Коли людина почала пекти хліб точно невідомо, але археологи припускають, що це сталося більш ніж 25 тисяч років тому. Від давних часів багато релігій мають хліб як символ чогось значного: до хліба люди моляться, його приносять в жертву і ним причащаються.

В українському народі кожне свято має хліб як найважнішу частину свого святкування: хлібом-сіллю зустрічають гостей, весільний коровай пишається як головна окраса столу, і хлібом проводять на вічний спочинок.

Тут в Едмонтоні, членкині СУК мають звичай вже довгі роки, пекти паски в парафіяльній кухні і їх продавати перед Великоднем.

Членкині СУК в Едмонтоні - по середині п-і Анна Звоздецька, господиня, яка провадить всю працю

Останніх 5 років, головною господинею є п-ні Анна Звоздецька. Хоч до неї вже загостила сивоволоса осінь і спина не така струнка як була колись, ця енергійна, завжди весела і привітна пані має під своєю рукою велике число помічниць, які раз на тиждень приходять до залі, щоб разом випікати прекрасні паски і бабки. Де в п-ні Звоздецької стільки енергії береться? Це її велике бажання передати своє знання молодому поколінню, щоби продовжували цей прекрасний звичай - з покоління в покоління.

Чи є щось приємніше як згадка родинного дому, з дитячих літ - ..... Вбігаєш зі школи до хати а на тебе з кухні "дихає" запах свіжо спеченої паски!. Це чудо! Мама зарумянена з усмішкою, в фартушку з мукою, веде до світлиці, де на подушках накритими чистими рушниками пишаються румяні паски! Це мистецтво! На тих пасках і рожечки і хрестики і Х.В. і одна краща другої!

Цей "запах" я знова відчуваю в залі св. Івана, де під вмілою провідною рукою п-ні Звоздецької ми з року на рік, вчимося пекти і декорувати паски. Багато членкинь вміють самі пекти, але не шкодують часу прийти 2, 3 а то і 5 разів перед Великоднем, щоб напекти досить пасок для всіх тих родин, які вже не мають бабусів, чи мамів, які б пекли паски. І це видно підчас свячення пасок, багато з них вироблені членками СУК.

Бажаємо п-ні Звоздецькій, і її помічникам ще довгі роки продовжувати цю чудову нашу рідну, українську традицію.

Референтка до Проміня
Оля Логвиненко

Celebrating 80-year-old Women at the Annual General Meeting of the UWAC, Lesia Ukrainka Branch, Edmonton, Alberta

EDITORS' NOTE: We apologize for the confusion in placement of the photograph with this article in February PROMIN. Following is the re-printed article with the correct photograph.

Delivered by Mary Shewchuk
November 19, 2006

Today we are paying tribute to four special ladies. We take this opportunity to honour you, our most mature members, each of whom have turned 80 years of age this year, 2006. Laura Brodyk, Mary Chorney, Mary Koshman, and Mary Shupenia.

L to R: Laura Brodyk, Mary Shupenia, Mary Koshman

Laura Brodyk began her volunteer days in the Ukrainian Orthodox Church in Edwand, Alberta and Smoky Lake, Alberta where she and her husband were church members and where help was always needed, as in all beginnings. In 1949, with a two-year-old daughter, they moved to North Edmonton and were the first ones to buy an acreage in a new development. They built their house on what has become 132 Avenue. The City of Edmonton later moved their house a quarter turn in order to accommodate a subdivision around them. As a result, their address changed to 77 Street - and she still lives there!

In 1957 Laura became our first "First Lady" when her husband became the first president of St. Elia's Church. She says that in the early years she was too busy with her husband, children, cows, and chickens to help much at the church but she does remember raising funds by going caroling and working at the Ukrainian food stand at the Edmonton Exhibition. These days she helps with whatever she can and especially using her artistic talents in decorating.

Mary Chorney has been an active Women's Association member for an amazing 47 years! In fact, she was one of our founding members. Mary devoted herself to cooking, first by assisting the late Elizabeth Prostebby and then by taking over the catering herself in 1971. Mary worked as our primary caterer until 1989! When she retired from cooking she took on the responsibility of sending birthday and sympathy cards to our members as well as phoning ladies to remind them of our meetings. We are so thankful that she continues both these jobs - even from her hospital bed this last three months.

Mary Koshman, a member for 28 years, has put in many hours helping around our church. She has always been there when asked to help with dinners, lunches, and fellowship. Baking is her favourite pastime and she has often donated delicious specialty treats for our bake sales and other events. She is also a regular helper when it comes time to make perohy and paskas. All this is fitted in around her other passion - traveling the world with her two daughters. Thank you for your time and effort, Mary.

Mary Shupenia, is a more recent Women's Association member but has been a church member for 35 years! She has been singing in our choir for 30 years and for years joined in our custom of carrolling and bringing joy to our members' homes. Mary, too, has helped in the kitchen with fellowship lunches, and perohy and paska making. Not to end there she has also worked at our fundraising bingos and casinos.

We thank you all for your contributions and dedication to the Women's Association and to our church over the years. We are grateful to ladies like you who give of themselves so that we can all benefit.

бл. пам. Євгенія Маґас

На вічну пам'ять

"Відлітають сірим шнурком журавлі у вирій."

Дуже багато піонерів цього року відійшли від нас у вічність, лишаючи нам добрі спомини своїх здобутків і споминів із своїх пережитих часів.

Одна із таких піонерів була Євгенія Маґас, яка упокоїлася на 98 році свого трудолюбивого життя, 16-го лютого, 2007 р.

Під тихим гомоном церковних дзвонів в Православній Катедрі св. Івана в Едмонтоні та молитовним співом "Святий Боже", мит. прот. Семотюка і дяка Ф. Гуцуляка покотилися коліщата з домовиною покійної Євгенії Магус аж до Пристолу. Поважним ходом вступила процесія Союзу Українок Канади при Катедрі св. Івана з прапором і зі свічками прощаючи свою дорогу членку в дорогу вічності.

Всі спокійно стали біля Престолу і хор церковний побожно з чуттям співав Панахиду під керівництвом диригентки Лесі Чумер.

Покійна Євгенія народилася на Україні в селі Гнилче 1908 року. Недалеко Тернополя. Одружилася з молодим юнаком Семеном Маґасом 17-го листопада 1925 р. В їхньому молодому житті вони були дуже активні в читальні де брали велику участь в театральних виставах і співах. Євгенія мала прикрасний сопрановий голос. На неї припадали головні ролі.

До Канади прибули в липні 1929-го року і поселилися на фармах в околиці Шандро, Альберта. З часом купили землю в околиці Клайд-Вестлок, Альберта де вони провадили мішане фармарство. Тут вони виховували п'ятеро дітей. Найстарший син Дмитро родився на Україні, дочки Анна, Марія, Наталя і син Михайло роджені в Канаді.

В продовж свого життя на Клайд-Вестлок будувалася Православна Церква св. Володимра в містечку Вестлок, де бл. пам. Маґаси включилися до будови церкви і резиденції для священника. На цю околицю, до якої входило сім громад, був призначений молодий священник, отець Петро Блажук, добродійка Параня і троє дітей.

Бл. пам. Маґаси стали дуже активними членами. Тут Євгенія Маґас виявила свою здібність прикрасний голос до церковного співу, тут вже добр. Блажук присвятила свою здібність для церкви. Їх двох провадили церковний спів і пригортали інших ставати членами церкви.

Бл. пам. Маґаси справляли ювілеї свого супружного життя 30, 50 і 60 ліття, а тим більше, що Євгенія була дуже добра кухарка то перші ювелеї відбувалися в їхньому домі де всі споживали смачні страви з рук Євгенії. Забава і співи лунали до пізної ночі. Залишилися незабутні спомини і звичаї до наслідування.

Покійна Євгенія мала велику здібність до голки і нитки, отже в її вільний час її улюблене заняття було вишивання хрестиками, шити ковдри собі і сусідам, шити на машинці суконочки дівчатам, і садити багато, багато квітів.

1964 Маґаси спродали своє майно і перебралися до Едмонтону де вони зараз стали членами Катедри св. Івана. Євгенія вступила до Союзу Українок Канади і до клюбу сеньорів при Катедрі.

1988 р. муж Семен упокоївся. Життя Євгенії дуже змінилося, але вона вміла пристосуватися до тих змін. Вона була дуже доброї вдачі і примірне її поводження і любов до ближнього здобуло

багато приятелів, що і далося відчути на похороні великою присутністю людей.

В глибокому смутку залишилися два сини і три дочки - гарно вихованні і з високою освітою, 16 внуків, 21 правнуків, 5 праправнуків і багато родини в селі Гнилче на Україні - від брата і сестри яких Євгенія залишила як виїхала до Канади.

В 40-ий день упокоєння пок. Євгенії відслужилося Богослуження Катедральними священниками, о. Семотюк і о. Петрущак.

Смачний обід був поданий і біля кожної тарілки був калач і яблуко "бо так мама хотіла", казали доньки.

Син Дмитро говорив при обіді і підкреслив тяжкі часи піонерські де не було електрики, по воду треба було ійти до криниці і руками прати одежу та садити великий город, щоб була городина на цілий рік, збирати ягоди, синеньки, саскатуни, малини і.т.п.

Також пригадав як батьки їздили на Богослуження до других Православних громад, бо один священник обслуговував сім громад, і щоб бути в церкві кожної неділі то треба було поїхати до Баргед, або до Атабаски, Річмонд Парк, Сангудо і інші. Опісля ще багато було промов про добрі діла покійних Магасів.

Спогади, спогади і спогади, це ми чуємо на похоронах піонерів.

Добре було б наслідувати ці приміри - українські звичаї, культуру, мову, традиції, все те що нам передали піонери. Ми щасливі що ми є нащадками цих здобутків. Зберігаймо їх, бо це є святість нашого народу.

Внучка пок. Євгенії, Дженет Ґибс з Ґрендпрері подарувала $1000 на Союз Українок Канади при Катедрі св. Івана.

Спочивайте з Богом!

Вічная пам'ять!

Родина Магасів зложила $100.00 на журнал Промінь
Односильчанка Марія Бзова також склала пожертву в сумі $20.00 на журнал Промінь, як нев'янучий вінок в її пам'ять.

Подала
Анна Звоздецька
Едмонтон, Альберта

* * *

EUGENIA MAGAS

Our pioneers are leaving us - migrating like cranes to a better land.

Many pioneers this year have departed from us leaving behind beautiful memories and all that they acquired during their lifetime. One of these pioneers was Eugenia Magas, who died at the age of 98 on February 16, 2007.

In the silence of the night the soft tones of the bells rang out at the Ukrainian Orthodox Cathedral of St. John's rolling in the late Eugenia Magas to the altar as Rev. Semotiuk and our cantor Fedir Hotsuliak sang "O Holy God, Holy Mighty, Holy Immortal, have mercy upon us". The procession of the Ukrainian Women's Association of St. John's Parish carried their banner and held candles on both sides of the coffin, bidding farewell to their beloved member Eugenia, softly with feeling. The Church choir under the direction of Alice Chumer sang the memorial service.

Eugenia was born in Ukraine in the village of Hnilcha near Ternopil on April 3rd, 1908.

She married Samuel Magas on November 17, 1925. In their early young life they always were active in the drama entertainment in the village with Eugenia taking a lead role because she had a very lovely singing voice.

They came to Canada July 1929 and settled on a farm in Shandro, Alberta. Soon after landing in Canada they bought their own homestead in Clyde-Westlock, where they carried on with mixed farming.

They were blessed with five children - Dimitri (born in Ukraine) and daughters Anne, Maria, Nettie and son Michael born here in Canada.

During their lifetime in Clyde-Westlock the Ukrainian Orthodox Church and St. Vladimir's residence was being built. The Magas family was involved in carpentering. They became very active being very proud of their heritage.

At that time a young priest, Father Peter Blazuk, was assigned to Westlock, from where he served seven parishes. Father Petro Blazuk, Dobrojika Parania and three children lived in the parish residence. It was here that Eugenia Magas proved her knowledge and talent of singing. Both she and Dobrojija Parania, dedicated their singing talent to the church services, as well as cantoring, when required.

Both Samuel and Eugenia Magas loved entertaining and celebrated their 30, 50 and 60th wedding anniversaries

in their home. Eugenia was an excellent cook and their guests really enjoyed her home cooking. Entertainment, especially singing, continued until the wee hours of the morning. These fond memories of our Ukrainian culture and traditions have remained for us to follow.

The late Eugenia was very capable with a needle and thread, and a result she embroidered a lot. She had other hobbies as well. In her spare time she sewed quilts for family and friends. As well, she loved flowers - nurtured them in her yard, around the church and church residence. She did this along with dobrodijka Parania, who also loved flowers. The two of them had a wonderful time together.

In 1964 the Magas family sold everything and moved to Edmonton, where they became members of St. John's Ukrainian Orthodox Cathedral where Eugenia became a member of the Ukrainian Women's Association of Canada as well as becoming actively involved in the senior's club.

In 1989 her husband Samuel entered eternal rest. This changed her life significantly, but Eugenia's adjusted. She had a kind heart and loving nature, which endeared her to her many friends. This surely impacted on the fact that there was a large attendance at her funeral. Rev. Semotiuk expressed sympathy on behalf of the parish. The president of the senior's club spoke of her involvement and expressed sympathy on behalf of the group.

As is our tradition, on the 40th day prayers of her repose, a church service was held at the request of her sons and daughters, followed by a memorial dinner. At each place setting there was a "kalach" and an apple, which Eugenia's daughters explained was a request by their mother.

A few memories were rekindled by her son Dimitro, citing just how hard the work on the farm was, having no electricity or running water. There was the big garden to tend to and wild berries such as saskatoons, blueberries and raspberries to pick. In spite of all of this, they always had time on Sundays for church, if not in Westlock then other parishes where the Rev. Blazuk was serving on a particular Sunday. Many of the Magas friends conveyed their fond memories to the gathering.

Grieving for the reposed soul of Eugenia and Samuel are two sons, three daughters, 16 grandchildren, 21 great grandchildren and five great-great grandchildren as well as many relatives in the village of Hnilcha, Ukraine where Eugenia left a sister and brother when she moved to Canada.

Janet Dibbs, granddaughter of Eugenia donated $1000.00 to the St. John's Branch of the UWAC. Eugenia's sons and daughters donated $100.00 to the Promin Press fund in her memory. As well, a friend from the same village in Ukraine, Maria Bzowa, donated $20.00 to the Promin Press Fund.

May their memory be eternal!
Vichnaya Pamyat!

Submitted by Anne Zwozdesky

Helen Telepenko 1931 - 2007

On February 6, 2007 Helen Telepenko of Edmonton, Alberta passed away at the age of 76. She was born in a small town of Litiny, Poland. After the second world Helen married Dimitri Telepenko and they were blessed with a daughter Erika.

They decided to emigrate to Canada in search of a better life. In 1955 Helen, Dimitri, daughter Erika and Helen's grandfather arrived in Canada. Having settled in Edmonton, Alberta learned that a Ukrainian Orthodox Church was being built, and in 1960 they became members.

Two years later Helen became a member of the UWAC Kniahynia Ol'ha Branch. She was one of the pioneer women who had to work hard as the church was in debt. There were appliances, supplies, etc. to purchase for the kitchen itself, as well as support of other areas of the church. Helen contributed and donated many hours of her time and money for fundraising.

One of the fundraisers was a bazaar to

which Helen donated her pysanky and embroidered clothing. Helen held positions of Vice-president, benevolent committee and as cook's helper and assisted in any way possible. At Ukrainian Christmas the Telepenko family took great pride in hosting carolers who visited their home. The table was set beautifully and food and drinks that were served were out of this world. This was one of their ways of keeping up the Ukrainian traditions.

Helen is of German descent and spoke fluent German, Ukrainian and English.

Helen is survived by one daughter Erika (Doug) Keeler, one son Greg (Angie), six grandchildren - Arthur, Matthew, Jacob, Gail, Shannon and Karen, eight great-grandchildren, one brother Paul Schlad and numerous relatives and friends. She is predeceased by her husband Dimitri.

Prayer service was held on Sunday, February 11th and Funeral Rite on Monday, February 12th at St. Michael's Ukrainian Orthodox Church in Edmonton, Alberta with Very Rev. Mykola Sawchenko officiating. Вічна їй пам'ять!

As an everlasting wreath in memory of Helen Telepenko, the UWAC, Kniahynia Ol'ha Branch is donating $25.00 to the Promin Press Fund.

Submitted by
Frances (Fiona) Tarnowetz
Promin Convener

As an everlasting wreath in loving memory of our dear mother **Nellie Mykytiuk**, who passed away May 2, 2005 I am donating $50.00 to the Promin Press Fund.

May her memory be eternal!

Betty Palmer and family
Louis Creek BC

Please accept this donation of $10.00 for the Press Fund in memory of my mother, **Kateryna Koshlay**.

Vichnaya Pamyat!

Olga Pineau
Montreal, Quebec

Enclosing a cheque of $75.00 to the Promin Press Fund in memory of our dear members of the UWAC Lesia Ukrainka Branch at the Holy Trinity Ukrainian Orthodox Cathedral in Winnipeg, Manitoba:

Severine Zakus -
passed away January 4, 2007

Alexandra Buczko -
passed away January 7, 2007

Pauline Memka -
passed away January 22, 2007

May their memories be eternal!

President, Evangeline Manulak
Promin Convener, Kay Budzinski

I've watched you now a full half-hour;
Self-poised upon that yellow flower
And, little Butterfly! Indeed
I know not if you sleep or feed.
How motionless! - not frozen seas
More motionless! and then
What joy awaits you, when the breeze
Hath found you out among the trees,
And calls you forth again!

- William Wordsworth -

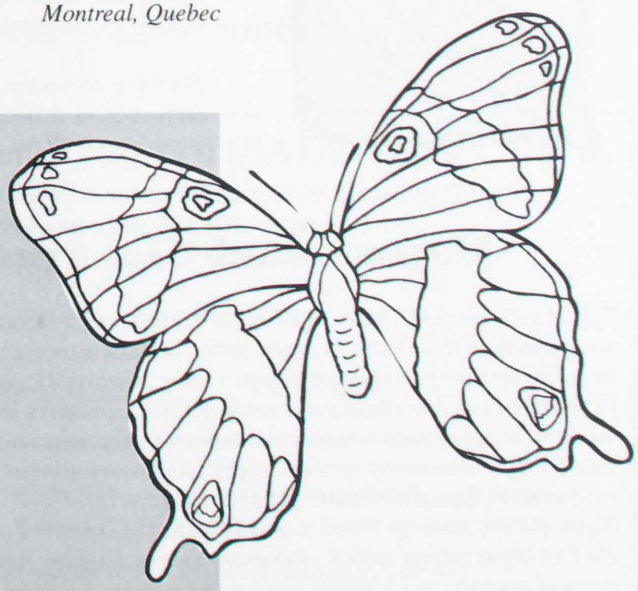

Помідори з яблуками

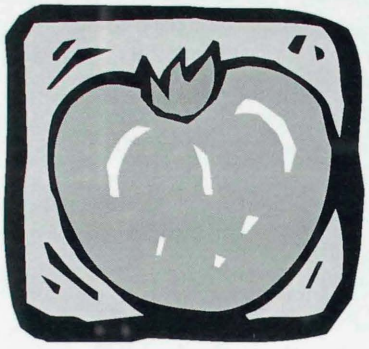

Нарізані кружальцями помідори і кусочками яблука кладуть у салатницю букетами один проти одного, посередині вміщують листочки зеленого салату, поливають олією, змішаною з оцтом, меленим перцем, цукром і сіллю і посипають зеленню кропу або петрушки.

На 0,5 кг помідорів - 0,5 кг яблук, 100 г салату, по 2 ст. ложки олії і 3-процентного оцту, 1,5 чайної ложки цукру, 0,1 г меленого гіркого перцю і 1 ст. ложку посіченої зелені кропу.

Салат із свіжої білоголової капусти, помідорів і моркви

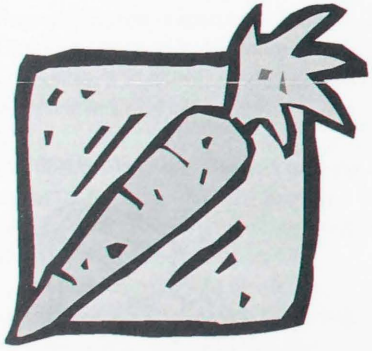

Капусту дрібно шаткують, кладуть у каструлю, додають солі, оцту, нагрівають, безперервно помішуючи до осідання її на дно посудини (перегрівати не слід, бо перегріта капуста буде дуже м'якою), відціджують сік, додають шаткованої ріпчастої цибулі, олії, цукру, тертої моркви, добре все змішують, викладають у салатник у вигляді гірки, навколо кладуть помідори, нарізані півкружальцями і посипають дрібно посіченою зеленою цибулею.

На 500 г капусти - 280 г свіжих помідорів, 150 г моркви, 100 г ріпчастої цибулі, 3 ст. ложки олії, 4 ст. ложки 3-процентного оцту, 1 1/2 ст. ложки цукру, 2 ст. ложки дрібно нарізаної зеленої цибулі.

Мариновані білі гриби

Гриби добре перебирають, промивають і варять у підсоленому киплячому оциті. Потім їх перекладають в емальовану посудину, дають їм добре намокнути і перемивають в тому ж оциті. Перемиті гриби складають у скляну банку шапками догори, заливють свіжим холодним оцитом, перевареним з корінням, перцем і лавровим листом. Щоб запобігти пліснявінню грибів, зверху наливають тонкий шар олії, накривають банку папером і добре її зав'язують.

На 1 кг білих свіжих грибів - 4 склянки оцту, 1 1/2 ст. ложки олії, 2 лаврові листки, по 1 корінцю петрушки і моркви, 2 корінці селери, 5 горошин запашного перцю.

RELIABILITY Since 1973
athens printing
COMPLETE IN HOUSE SERVICES
From Creative Design to Final Product
Black on White to Full Colour

PENNY SALE TICKETS
- Tickets of all Kinds
- Business Stationery & Forms
- Business Cards
- Labels & Stickers
- Brochures & Catalogues
- Newsletters & Booklets
- Invitations & Announcements
- Complete Bindery Services
- Layout & Graphic Design
- Also Continuous Forms

DIGITAL IMAGING
BLACK & WHITE FULL COLOUR

1480 Barton Street East, Hamilton, Ontario L8H 2W9
Tel: 905 549-6719 Fax: 905 549-7645 e-mail: info@athensprinting.ca

Why not purchase a subscription to Promin as a gift for your friend, daughter, niece, cousin, aunt, neighbour.....?

PROMIN SUBSCRIPTION FORM / ПЕРЕДПЛАТА НА ПРОМІНЬ

Give a Promin subscription as a gift to a friend or relative anywhere in the world OR
Use this form for a new or renewed subscription for yourself.

Gift _____ New Subscription _____ Renewed Subscription _____

Name _____

Address _____

City _____ Province _____ Country _____ Postal Code _____

If GIFT, please indicate from whom _____

Cheque or money order enclosed in the amount of $ _____ for ___year(s) at $_____/year

Canada $25CDN/year, other countries $30US/year - В Канаді $25CDN на рік, в інших країнах $30US на рік

PROMIN - BOX 57268, JACKSON STATION, HAMILTON, ONTARIO, CANADA L8P 4X1

No matter what vehicle you drive, your safety is vital. Here at Key Chev we are looking out for you.

Key Chev employees are committed to assisting you in finding the perfect vehicle that meets your lifestyle and needs. In addition to our full range of GM approved cars, trucks and SUVs we also offer,

- Automotive financing
- A large service department with GM trained technicians
- A Body Shop complete with a full range GM Authorized performance and collision parts

1-888-235-2621

(306) 782-2268

441 Broadway East, Yorkton

(One block east of the Mall)

Hours of Operation: Monday - Saturday, 8am to 6pm

The People You Trust

Key

Chevrolet Cadillac Ltd.

www.keychev.com

WEST ARKA

Fine gifts...Authentic Ukrainian handicrafts... Art, books, CDs, ceramics...Embroidered goods and supplies... Gold jewellery, icons, magazines,newspapers... Pysanky and supplies... All services to Ukraine, Mail-orders

2282 Bloor Street West
Toronto, Ontario, Canada
M6S 1N9
Tel: 416-762-8751
Fax: 416-767-6839
www.westarka.com

Andrew R. Chorny, Manager
andrew@westarka.com

BIRCHWOOD REALTY SERVICES INC.

DORIS-ANN MASNYK

REAL ESTATE BROKER/OWNER
APPRAISER (MVA RES)

TORONTO
416-520-5290

MISSISSAUGA
905-275-2759

Selling.....Purchasing.....Renting
12 Years Experience.....Knowledgeable.....Friendly

MEMBER, TORONTO & MISSISSAUGA R.E. BOARDS
BOARD MEMBER, ST. VLADIMIR INSTITUTE

Johnny's Finishing Shop

FURNITURE REFINISHING AT IT'S FINEST

ІВАН ДУДИСЬ JOHN DUDYS

- ANTIQUE RESTORATION
- REPAIRS
- RE-UPHOLSTERY
- TOUCH-UP
- COMMERCIAL
- RESIDENTIAL
- BUY & SELL ANTIQUES

- ВІДНОВЛЕННЯ СТАРОВИННИХ МЕБЛІВ
- РЕМОНТ МЕБЛІВ
- ЗАМІНА ОББИТТЯ
- ПРИЙМАЄМО ЗАМОВЛЕННЯ ЯК ВІД КОМЕРЦІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ, ТАК І ВІД ПРИВАТНИХ ОСІБ
- КУПУЄМО ТА ПРОДАЄМО СТАРОВИННІ МЕБЛІ

90 ADVANCE ROAD, TORONTO

Tel./Fax: (416) 233-7451

SMITH MONUMENT COMPANY LTD.

ANDREW LATYSHKO

PRESIDENT

BUS: (416) 769-0674

FAX: (416) 769-5677

TOLL FREE: 1-888-836-7771

349 WESTON ROAD

TORONTO, ONTARIO M6N 3P7

A FAMILY BUSINESS SINCE 1919

SHEVCHENKO 96 FOUNDATION

THE UKRAINIAN CANADIAN FOUNDATION OF TARAS SHEVCHENKO

Helping Ukrainian Canadians since 1963

What does the SHEVCHENKO FOUNDATION represent?

- commitment to community
- financial assistance for cultural development
- sound administrative management
- security and stability
- an investment in community growth
- a lasting legacy for future generations

Support the Shevchenko Foundation so it can continue supporting our community!

www.shevchenkofoundation.com
or contact
Ukrainian Canadian Foundation of Taras Shevchenko
202-952 Main Street Winnipeg, Manitoba
R2W 3P4 Tel 1-866-524-5314

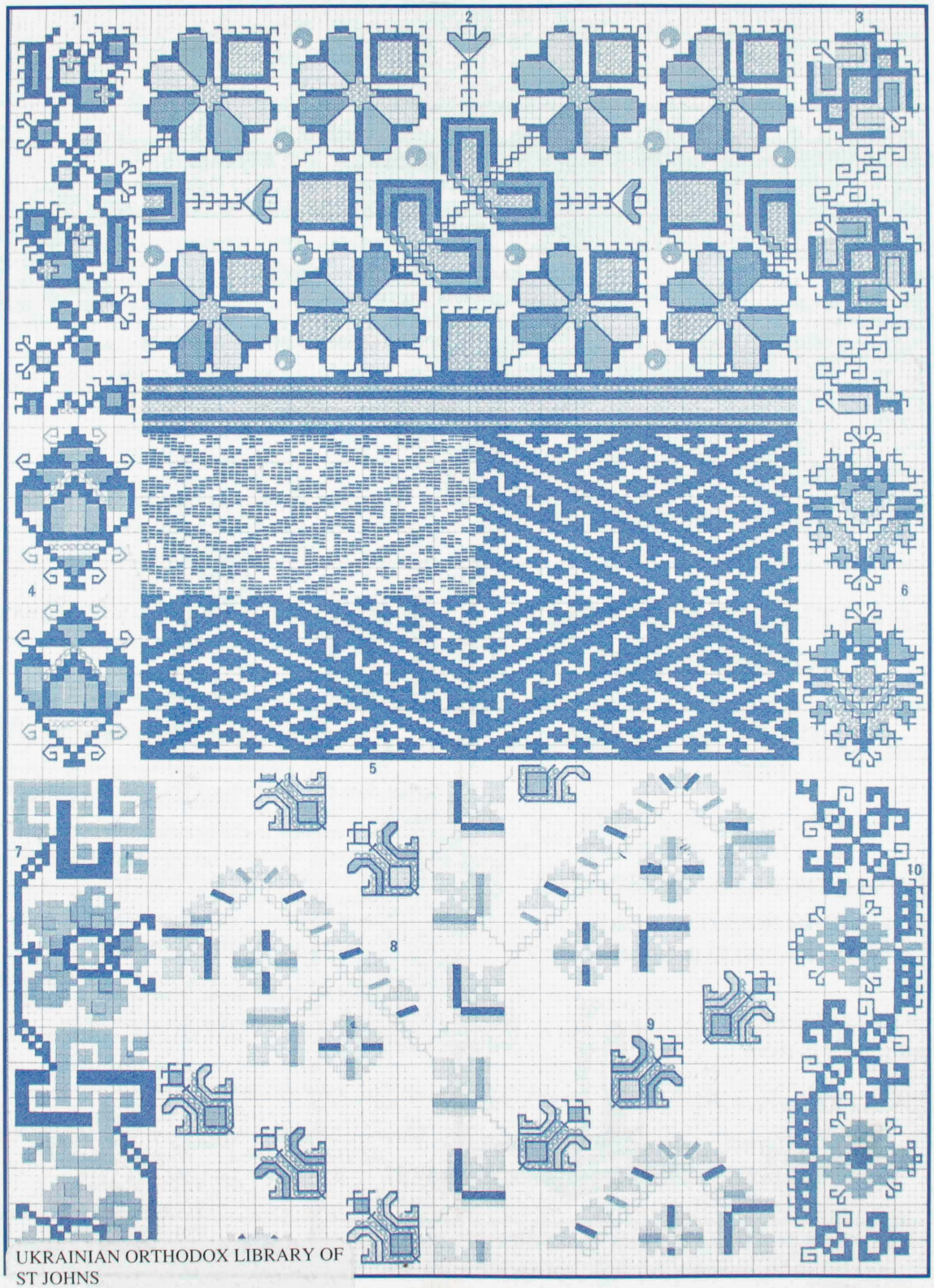

UKRAINIAN ORTHODOX LIBRARY OF
ST JOHNS
10611-110 AVE
EDMONTON, AB
T5H 1H7 1-Dec-2007

PM40011733 R09580
Return Undeliverable Canadian Addresses to:
PROMIN
Box 57268, Jackson Station
Hamilton, Ontario,
Canada L8P 4X1